

Szabó Csaba

összegyűjtött írásai I.

 Cellissimo

„Az Összegyűjtött íráskönyvek első kötete jelentős előrelépés Szabó Csaba életművének feltárásában és bemutatásában. Mint címe is jelezi, írásai, tehát elméleti, publicisztikai tevékenységére összpontosít. Az olvasó azonban a pontos és rendszerezett íráskönyvek háttérében rátalál a zeneszerző alkotásainak üzeneteire is, és azon veszi észre magát, hogy olvasmánya átfogó képpel szolgál számára Szabó Csaba, a zeneszerző, a zenetörténeti szakíró és a népzene-kutató életművének egészéről. A 22 tanulmány öt fejezetre tagolva jelenik meg: I. Pentaton hangrendszerek; II. Magyar népi énekelt többszólamúság; III. Erdélyi és moldvai magyar folklór; IV. Egyházi népének; V. Íráskönyvek Kodály Zoltánról és a Kodály-módszerről. A közölt tanulmányok önmagukban ékesen bizonyítják tudományos, alkotói jelentőségüket: a főművek tartalmát előzményeik és továbbgondolásaik jegyében világítják meg.”

A kötet előszavából

Szabó Csabát az erdélyi zenekultúra egyik legfontosabb jelenségének érzem. Sokoldalú, elmélyült, sokszor hézagpótló munkásságával, amelyet mindenkor kockázat- és áldozatvállalás árán végzett el, olyan életművet hagyott maga után, amely sok száz évre példaként szolgálhatna, ha valaki alaposabban megtekintené. Ez a gyémánt kétféle ragyogást sugároz: a korszerűségét és az időtlenségét.

Szőllősy András

„Birtalan József tanítványa, Dézsi Ferenc szászcsávási zenetanár révén jutott Szabó Csaba tudomására, hogy ebben a faluban különleges, hagyományos többszólamú éneklés van szokásban. Ennek felgyűjtése, lejegyzése, elemzése, történeti gyökereinek feltárása kodályi szellemben összefonódott népzene-kutatói és zenetörténeti munkásságának egyik alappillére.”

Pávai István

„Fölközelésként Szabó Csaba zenetudósi tevékenysége rávilágítat zeneszerzői arcképére. A (...) zenei múltunk feltárásának több évszázados adósságát törlesztő tudós odaadó hűségével követi a Példa sugallatát, Kodály Zoltán életútját, kezdetektől véges-végig (...)”

Angi István

TARTALOM

Előszó	7
I. PENTATON HANGRENDSZEREK	15
1. A magyar népzene ötfokú hangsorai és szolmizációjuk	17
2. Népzeneünk ötfokú hangsorai	43
3. Kiszekundos pentatóniák a finn népzeneben, a gregoriánban és a népies magyar műdalokban	85
II. MAGYAR NÉPI ÉNEKELT TÖBBSZÓLAMÚSÁG	113
4. A szászcsávási hagyományos harmónia	115
5. Új adatok a szászcsávási népi többszólamúságról	133
6. Vokális heterofónia a magyar népzeneben	139
7. A szászcsávási harmóniás éneklés	169
8. Maróthi György, Orbán Sigmond, és a csávási hagyományos harmónia.....	191
9. A magyar népi énekelt többszólamúság	235
10. Vokális többszólamúság a magyar népzeneben	249
11. XVIII. századi erdélyi harmóniás énekek	273
12. A XVIII. századi diákos harmonizálás	311
III. ERDÉLYI ÉS MOLDVAI MAGYAR FOLKLÓR	341
13. Népzene gyűjtés a moldvai csángómagyarok közt 1972–1988.....	343
14. A moldvai csángó folklór kincseiből: A Pokolban kénlódó dúsgazdag históriája	371
15. Az élő magyar moldvai népzene	393
16. Közelmúltunk az erdélyi és moldvai magyar népköltészetben.....	421
IV. EGYHÁZI NÉPÉNEK	433
17. Protestáns egyházi énekek népünk emlékezetében	435
V. ÍRÁSOK KODÁLY ZOLTÁN RÓL ÉS A KODÁLY-MÓDSZERRŐL.....	465
18. Kodály Zoltán 1882–1967	467
19. Számvetés Kodály Zoltán halálának 10. évfordulóján	469
20. Kodály-módszer a romániai magyar oktatásban	471
21. A Kodály-módszer nemzetközi térhódítása	495
22. Az angliai példa – más szemmel	505
A szerkesztő utószava	517
Név- és tárgymutató	523